

TALOUSARVIOALOITE 699/2004 vp

Tuloverokertymän arvioidun tuoton vähentäminen kotitalousvähennyksen laajentamiseksi

Eduskunnalle

Kotitalousvähennys on osoittautunut hyväksi työllisyyspolitiikan täsmäkeinoksi, jolla on lisätty kotitalouksien teettämää työtä. Tätä keinoa kannattaa edelleen jatkaa ja kehittää. Eräs merkittävä kehittämiskohde sen hyödyntämisessä on kotitalousvähennyksen nykyistä vahvempi suuntaaminen kotona tehtävän hoivatyön tukemiseen. Kotitalousvähennyksen käyttöalueen toivoisi nykyistä enemmän suuntautuvan vanhusten ja lasten hoitamiseen eikä talojen ja mökkien remonteihin eli omaisuuden arvon kasvattamiseen, johon pääosa kotitalousvähennyksestä nykyisellään käytetään.

Voimassa olevan tuloverolain (1535/1992) mukaan kotitalousvähennyksen saa henkilö, joka maksaa asunnossaan tehdystä tavanomaisesta kotitaloustyöstä (esim. siivous tai lastenhoito) tai asuntonsa kunnossapidosta taikka perusparannuksesta työkorvausta tai palkkaa. Vähennys on enintään 1 150 euroa, josta omavastuu on 100 euroa. Vähennys on henkilökohtainen eli vähennyksen voi tehdä molempien puolisoitten verotuksessa. Verovelvollinen saa vähentää kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksamiensa sivukulujen lisäksi 10 % maksamastaan palkasta tai 60 % arvonlisäverollisesta yrityksen tai yleishyödyllisen yhteisön työkorvauksesta.

Jotta kotitalousvähennys kohdistuisi nykyistä enemmän hoito- ja hoivatyöhön sekä tavanomaiseen kotitaloustyöhön, pitää sen vähennysoikeutta parantaa ja vähennyksen enimmäismäärää nostaa. Siksi ehdotan aloitteessani, että kotitalousvähennyksen enimmäismäärä nousee asunnon tai

vapaa-ajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustyön osalta 1 250 euroon ja tavanomaisen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyön osalta 2 000 euroon vuodessa.

Kotitalousvähennyksen perusteisiin ehdotan muutoksia, jotka tekevät tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- tai hoitotyöstä entistä kannattavampaa teettää kotitalousvähennyksen alaisena työtä. Tällaisia parannuksia ovat:

- Kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksamiensa sivukulujen lisäksi tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- tai hoitotyöstä voidaan vähentää 30 prosenttia palkasta, kun asunnon tai vapaa-ajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustyön osalta vähennysoikeutena säilyy laissa nykyisin olevat 10 prosenttia.
- Ennakkoperintärekisteriin merkitylle veronalaista toimintaa harjoittavalle maksettusta työkorvauksesta voi vähentää tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- tai hoitotyöstä 70 prosenttia, kun muiden töiden osalta säilyy laissa vähennysoikeutena olevat 60 prosenttia.
- Tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä yleishyödylliselle yhteisölle maksetun työkorvauksen vähennysprosentin ehdotan nousevaksi 70 prosenttiin nykyisestä 60 prosentista.

- Kotitalousvähennyksen käyttöoikeus on ulotettava myös omiin lapsiin tai lapsenlapsiin tai vanhempiin tai isovanhempiin.

Näin lisättäisiin kotitalousvähennykseen oikeutavaa työtä yleensä ja erityisesti kotona tapahtuvaa tavanomaista kotitalous-, hoiva- ja hoitotyötä. Tämän työn inhimillinen merkitys on suuri, sillä hoivatyötä tehdään perheen lasten ja vanhusten hoitamiseksi. Kotitalousvähennyksellä voidaan helpottaa vanhempien ja omaisten kykyä järjestää läheisilleen hyvää ja ammattitaitoista hoitoa ja tavanomaisella kotitaloustyöllä antaa perheille enemmän aikaa yhdessäoloon. Samalla voidaan lisätä hoiva-alan ja kotitalousalan työllisyyttä.

Kotitalousvähennys alensi valtiovarainministeriön laskelmien mukaan verotuloja vuonna

2002 yhteensä 42,5 miljoonaa euroa. Alustavien tietojen mukaan tänä vuonna vähennys olisi reilusti yli 80 miljoonaa, joista suurin osa tulee kotitalousvähennyksen lisääntyneestä käytöstä. Hallituksen esityksen mukainen kotitalousvähennyksen laajentaminen maksanee n. 15 miljoonaa euroa verotulojen vähenemisenä. Tämän talousarvioaloitteen taloudellinen vaikutus hallituksen esitykseen verrattuna lienee n. 18 miljoonan euroa. Olen tehnyt asiasta myös lakialoitteen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta vähentää valtion vuoden 2005 talousarvion momentilta 11.01.01 18 000 000 euroa tulo- ja varallisuusveron arvioidusta tuotosta kotitalousvähennyksen laajentamisen vuoksi.

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 2004

Leena Rauhala /kd